

แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ของประชากรในภาคกลาง

ธนาวุฒิ อีรภักดิ์^{1*} และ สมศรี เว้นทอง²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง เพื่อพิจารณาว่าประชากรมีการออมในรูปแบบใดบ้าง เพื่อเสนอแนวทางในการออมที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้มั่นใจได้ว่าเมื่อต้องการเกษียณการทำงานจะมีเงินหรือทรัพย์สินเพื่อใช้ในการครองชีพ โดยไม่ต้องพึ่งพาครอบครัวหรือบุคคลอื่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ จำนวนประชากรในภาคกลาง ที่เป็นลูกจ้างขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคม จำนวน 2,540,672 คน (สำนักงานประกันสังคม, 2562) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 ราย วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มีระดับความคิดเห็นต่อความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการออมเงินและด้านทัศนคติการออมเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้ทางการเงิน อยู่ในระดับน้อย

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลโดยภาพรวม พบว่า วุฒิการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ อายุ สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : แนวทางการออมเงิน ความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ภาคกลาง

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 083-556-6699 E-mail: teerakitikorn@gmail.com

² อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Money saving guideline for preparations to retirement of the population in The Central Regional

Thanawut Teerakittikon^{1*} and Somsri Woenthong²

Abstract

The purpose of this research was to study money saving guideline for preparations to retirement of the population in the central regional. The population in the central regional who is an employee registered with the Social Security Department 2,540,672 persons (Social Security Department, 2019) were targeted of this research with sample size 400 persons. SPSS program used to statistical analysis with statistical significance at the level of 0.05.

The results have been showed that most respondent is female who respondents more than males, the age within 41-50 years, marital status, bachelor degree and 3-4 family members. The opinions on the importance level of money saving guideline for preparations to retirement in the central regional in overall at a high level. When classified in each aspect has found that the pattern of saving money and the attitude of saving money has the importance at a medium level. Financial literacy has the importance at a low level.

The comparison of differences by personal status has been found that the education was significantly different at the level of 0.05. The comparison of gender, age, marriage status, and family member found that no significant difference at the level of 0.05.

Keywords: Money Saving Guideline, Preparations to Retirement, The Central Regional

^{1*}Master Student, Department of Industrial Business Administration
Faculty of Business Administration, King Mongkut's University of Technology North Bangkok
Corresponding Author, Tel. 083-556-6699 E-mail: teerakitikorn@gmail.com

²Doctor Department of Business Administration, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

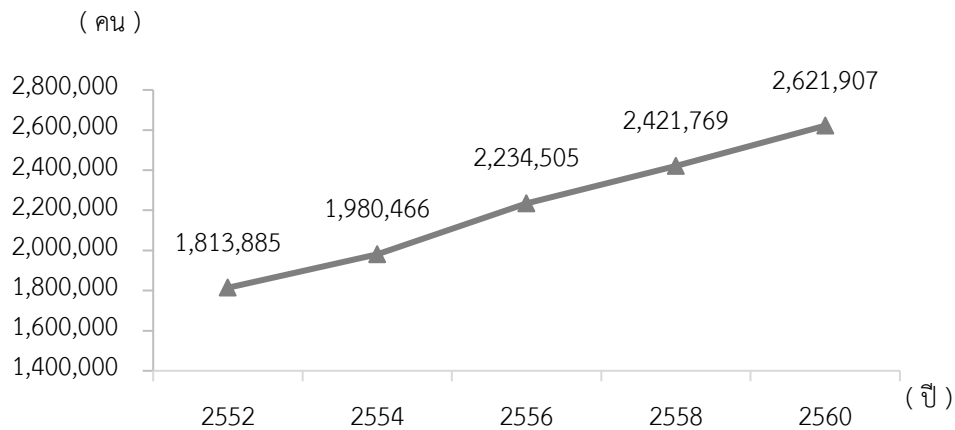
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่จะมีชีวิตที่สุขสบายและมีหลักประกันทางการเงินที่มั่นคงในอนาคตนั้น การออมถือเป็นการวางแผนทางการเงินที่จะทำให้มั่นใจว่าจะมีความมั่นคงในอนาคต สามารถนำสิ่งที่ได้เก็บออมไว้นำมาใช้ได้ตลอดเวลา จึงควรที่จะเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อสร้างวินัยทางการเงิน คนส่วนใหญ่มองว่าการออม คือ การนำรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายในการอุปโภค บริโภคและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และเงินส่วนที่เหลือคือนั้นเงินออม แต่ในความเป็นจริงเราสามารถที่จะหักส่วนของเงินออกก่อนที่จะนำไปใช้จ่ายได้ การเก็บออมจะเกิดขึ้นได้กับผู้ที่มีการทำงานและได้รับค่าตอบแทนในรูปของค่าจ้างงาน เงินเดือน หรือรายได้อื่น ๆ การออมในรูปแบบต่าง ๆ มักจะเกิดขึ้นกับคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น โดยส่วนมากจะเป็นกลุ่มคนที่มีฐานะค่อนข้างดี ในขณะที่คนส่วนใหญ่ในสังคมกลับมีพฤติกรรมการบริโภคใช้จ่ายใช้สอยที่ฟุ่มเฟือยและเป็นหนี้สินกันมากขึ้น และไม่คอยให้ความสนใจในเรื่องของการออมเพราะมองว่ามีรายได้จากการทำงานอย่างสม่ำเสมอและมั่นคงในอาชีพจนลืมนึกไปว่าการทำงานสามารถทำได้เพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งของช่วงชีวิตเท่านั้น โดยลืมนึกไปว่าอนาคตเป็นสิ่งที่คาดเดาไม่ได้ ไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น หากเกิดการบาดเจ็บ เจ็บป่วย การประสพภาวะเรื้อรัง สุขภาพ การถูกเลิกจ้างอย่างกะทันหัน หรือช่วงวัยเกษียณอายุ ก็จะทำให้บุคคลขาดรายได้หรือไม่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินจากค่าจ้างหรือเงินเดือนอีกต่อไป แต่ยังมี การอุปโภคบริโภคและมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และถ้ายังเป็นช่วงวัยเกษียณอายุแล้วนั้น ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่หรืออาจจะเพิ่มขึ้นสำหรับการดูแลสุขภาพที่

มากขึ้นกว่าช่วงวัยต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้โดยไม่ลำบาก แม้ไม่ได้ทำงาน ไม่มีรายได้ หรือในวัยเกษียณอายุ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผน จัดสรรและเก็บสะสมรายได้บางส่วนไว้ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในช่วงเวลาดังกล่าว

การรณรงค์ให้เกิดการออมรูปแบบต่าง ๆ และการลงทุน ถือเป็นการเพิ่มค่าของเงินทำให้ผู้ที่ออมและลงทุนได้รับผลกำไรหรือผลตอบแทนในหลายรูปแบบ เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น จะทำให้ประชาชนเกิดความสนใจและเห็นถึงความสำคัญและออมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากฐาน และเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เป็นการช่วยสนับสนุน การลงทุนของประเทศ การจ้างงาน สร้างเสริมความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ การออมในระดับสูงจะทำให้การลงทุน ในระดับประเทศไม่จำเป็นต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาช่วย

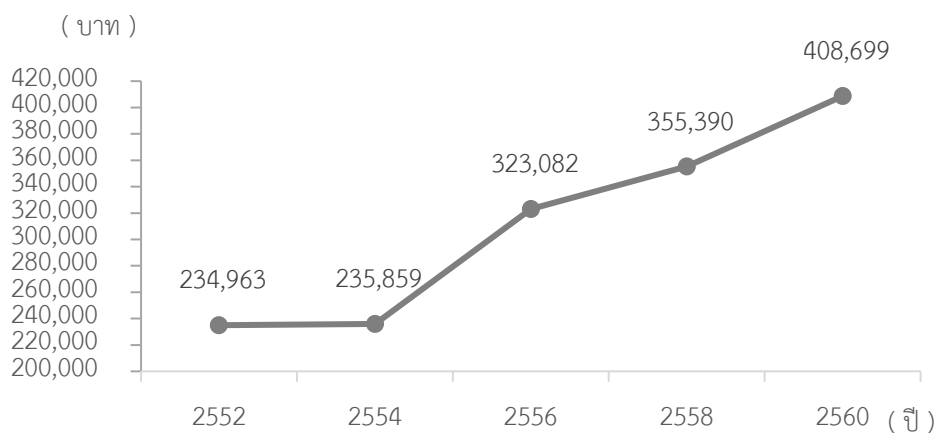
เริ่มตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมาประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (aging society) และคาดว่า จะเข้าสู่การเป็น “สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์” ปัจจุบันปี 2562 เหลืออีก 6 ปี จึงควรเตรียมความพร้อมหรือหาแนวทางไว้ล่วงหน้า โดยในปี 2568 จะส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุ (Old-age dependency rate) เพิ่มขึ้น โดยข้อมูลจากสำนักงานสถิติภาคกลาง ได้สรุปสถานการณ์จากข้อมูลกลางเรื่อง “ผู้สูงอายุ” ภาคกลาง พบว่า ภาคกลางได้เข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุแล้ว” เมื่อพิจารณาจำนวนประชากร ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปในภาคกลาง ตั้งแต่ปี 2552-2560 ดังจะเห็นได้จาก ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 จำนวนประชากรผู้สูงอายุรวมในภาคกลาง ปี พ.ศ.2552-2560 [1]

จากภาพที่ 1 พบว่าจำนวนประชากรผู้สูงอายุรวมในภาคกลางตั้งแต่ปี 2552-2560 มีจำนวนผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น คือ 1,813,885 คน 1,980,466 คน 2,234,505 คน 2,421,769 คน และ 2,621,907 คนต่อปี ตามลำดับ ซึ่งถ้าจำนวน

ประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น โดยประชากรมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายประจำวัน จึงทำให้ประชากรมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน ดังจะเห็นได้จาก ภาพที่ 2

ภาพที่ 2 จำนวนหนี้สินต่อครัวเรือนในภาคกลาง ในปี พ.ศ.2552-2560 [1]

จากภาพที่ 2 แสดงจำนวนหนี้สินต่อครัวเรือนในภาคกลาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2560 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือ 234,963 บาท 235,859 บาท 323,082 บาท 355,390 บาท และ 408,699 บาท จึงทำให้ประชากรในภาคกลางต้อง

ทำงานเพื่อนำเงินไปชำระหนี้สิน ซึ่งไม่มีเงินเหลือสำหรับการออมเพื่อการเกษียณ

หากครัวเรือนมีการวางแผนในการใช้จ่ายใช้สอย หลีกเลี่ยงการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย และเพิ่มระดับการออม ก็จะช่วยให้อาชีพปัญหาหนี้สิน

ครัวเรือนถูกแก้ไข และมีเงินออมเหลือสำหรับใช้เมื่อยามจำเป็นหรือสำหรับผู้ที่ต้องการที่จะเกษียณอายุการทำงาน และจากข้อมูลอัตราการพึ่งพิง ในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งหมายถึง ประชากรวัยทำงาน 100 คน จะต้องรับภาระประชากรสูงอายุและวัยเด็ก 51 คน และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 64 คน ในปี พ.ศ. 2570 สังคมไทยควรจะมีการเตรียมรับมือกับสถานการณ์เหล่านี้ในอนาคต เช่น ผู้สูงอายุต้องมีการดูแลสุขภาพทั้งกายและการกินอยู่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการส่งเสริมการทำอาชีพเสริมและกิจกรรมทางสังคม การปรับสภาพแวดล้อม ที่พักอาศัยและจัดบริการสาธารณะให้มีความเหมาะสม รวมทั้งการขยายอายุการทำงานให้มากกว่าอายุ 60 ปี เป็นต้น การเตรียมรับมือสังคมสูงอายุน่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คือ Pre-aging (ผู้มีอายุ 50 - 59 ปี) เตรียมความพร้อมให้กับตนเองก่อนเป็นผู้สูงวัยในอนาคตเพื่อไม่ให้เป็นการกับลูกหลานถึงแม้ว่าในอีก 20 ปีข้างหน้าจะเกิดปรากฏการณ์สูงวัยเต็มเมือง [2] จึงกล่าวได้ว่าการออมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการออมส่วนบุคคลที่ส่งผลถึงความมั่นคงของครัวเรือน และการออมภาคครัวเรือนก็ส่งผลต่อเงินออมและเงินลงทุนและเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจระดับภาคด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินของประชากรในภาคกลางเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานเนื่องจากภาคกลางเป็นภาคที่มีค่าใช้จ่ายในการครองชีพที่ค่อนข้างสูง เพื่อดูว่าประชากรมีการออมในรูปแบบใดบ้างเพื่อเสนอแนวทางในการออมเพิ่มขึ้นและมั่นใจได้ว่าเมื่อถึงวัยเกษียณจะมีเงินหรือทรัพย์สินเพื่อใช้ในการครองชีพ โดยไม่ต้องพึ่งพาครอบครัวหรือบุคคลอื่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากประเด็นปัญหาของงานวิจัย ผู้วิจัยนำเป้าหมายกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เป็น 2 ข้อ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะทำให้ทราบถึงข้อมูลแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชนทั่วไปในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 ด้านผู้ประกอบการในภาคกลางสามารถนำผลงานวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อให้ความรู้และส่งเสริมให้กับลูกจ้างด้านการออมเงิน ทั้งในกรณีฉุกเฉิน หรือเพื่อเตรียมไว้ใช้หลังจากเกษียณการทำงาน

1.3.2 ด้านหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจในภาคกลาง สามารถนำผลงานวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อให้ความรู้และส่งเสริมให้กับลูกจ้างด้านการออมเงิน ทั้งในกรณีฉุกเฉิน หรือเพื่อเตรียมไว้ใช้หลังจากเกษียณการทำงาน

1.3.3 ด้านการศึกษา ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับนักวิชาการที่รับผิดชอบในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้สร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรการอบรมด้านการออมเงิน

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีการออมกับกระแสรายได้และรายจ่าย

การออมทรัพย์ ของครัวเรือน จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรายได้ที่สามารถใช้จ่ายใช้สอยได้จริงและการบริโภคของครัวเรือนอย่างมาก ด้วยเหตุที่ว่าหลังจากที่ครัวเรือนได้รับรายได้มาแล้ว เมื่อนำไปหักภาษีออก รายได้ดังกล่าวถือเป็นรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปใช้จ่ายใช้สอยได้จริงครัวเรือนจะจัดสรรรายได้ ส่วนนี้ไปใช้เพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือจึงค่อยเก็บออมไว้เป็นเงินสะสมเรียกการออมเงินส่วนที่เหลือนี้ว่า "การออมทรัพย์" หากพิจารณาจะพบว่า การออมเปรียบเป็นส่วนรั่วไหลของวงจรการหมุนเวียนของกระแสรายได้ ซึ่งเป็นผลให้กระแสรายได้ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งมีค่าไม่เท่ากับกระแสรายจ่ายในช่วงเวลานั้น สามารถเขียนสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ที่สามารถใช้จ่ายใช้สอยได้จริง ค่าใช้จ่าย และปริมาณการออมได้ ดังนี้

$$Y = S + C$$

โดยที่ Y คือ รายได้ที่สามารถใช้จ่ายใช้สอยได้จริง

C คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

S คือ ปริมาณการออม

2.2 แนวทางการออมเงินของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หรือพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

การออมเงินด้วยบัญชีเงินฝาก “ถ้าเราสะสมเงินให้มาก เราจะสามารถที่จะใช้ดอกเบี้ย ใช้เงินที่เป็นดอกเบี้ยโดยไม่แตะต้องทุน แต่ถ้าเราใช้มากเกินไป หรือเราไม่ระวัง เรากินเข้าไปเป็นทุน ทุนมันก็น้อยลงๆ จนหมด” [3]

ชีวิตดีถ้าไม่มีหนี้ “มีเงินเดือนเท่าไรจะต้องใช้ภายในเงินเดือน...ถ้าเงินนั้น เงินจะต้องให้เกิด

ประโยชน์มิใช่สำหรับไปเล่น ไปทำอะไรที่ไม่เกิดประโยชน์” [3]

พอเพียงก็เพียงพอ “การประหยัด เป็นสิ่งที่พึงประสงค์อย่างยิ่งในทุกแห่งและในกาลทุกเมื่อ... ขอให้คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นจากการประหยัดนี้ให้มาก... การประหยัดนี้ ควบคู่ไปกับหลักการพออยู่ พอกิน พอใช้ จึงใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย และเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติตนตามเศรษฐกิจพอเพียงโดยแท้” [3]

2.3 การศึกษาพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานกรณีศึกษา: พนักงานบริษัทฟู้ดโปรดเจ็ค (สยาม) จำกัด และ พนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด [2]

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมและการลงทุนของคนวัยทำงาน ตลอดจนศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเงิน (Financial Literacy) ของคนกลุ่มดังกล่าว โดยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 300 ตัวอย่างจากพนักงานบริษัทฟู้ดโปรดเจ็ค (สยาม) จำกัด และพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และเพศสภาพ ล้วนส่งผลทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องทางการเงิน (Financial Literacy) ต่างกัน และเมื่อทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออมของคนวัยทำงานโดยใช้แบบจำลองถดถอยหลายตัวแปร (Multiple Regression Model) พบว่า ระดับรายได้ต่ำกลุ่มวัยทำงานจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคมามากกว่าระดับรายได้ ซึ่งส่งผลทำให้ระดับการออมของคนกลุ่มนี้มีค่าเป็นลบ (Dissaving) และเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ โดยเฉลี่ยแล้วหากบุคคลนั้นมีรายได้เพิ่มขึ้นทุก ๆ 1,000 บาทต่อเดือน ระดับการออมจะเพิ่มขึ้น 575.05 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ เมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมระหว่างผู้ที่ทำงานในบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับ

การออมและการลงทุนและผู้ที่ทำงานในบริษัททั่วไปพบว่าโดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มคนในบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับการออมและการลงทุนจะมีระดับการออมติดลบ (Dissaving) ต่ำกว่าพนักงานบริษัททั่วไป 2,664.16 บาทต่อเดือน และเมื่อพิจารณาปัจจัยเรื่องระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จะมีระดับเงินออมติดลบ (Dissaving) มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีโดยเฉลี่ย 1,429.83 บาทต่อเดือน เนื่องจากคนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้นชีวิตการทำงานและสร้างฐานะ อย่างไรก็ตามเมื่อระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นกว่าระดับปริญญาตรี ระดับการออมติดลบ (Dissaving) จะลดลงโดยเฉลี่ย 2,447.23 บาทต่อเดือน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคแบบวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption)

2.4 พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล [5] การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออม รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการออม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล จำนวน 100 คน ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล มีรูปแบบการออมในด้านสินทรัพย์ด้วยการเก็บไว้กับตัวเอง ในส่วนรูปแบบการออมกับสถาบันการเงินจะมีการออมด้วยการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และจะมีการออมแบบประจำทุกเดือน ส่วนเหตุผลในการออมคือเพื่อเป็นหลักประกันให้ครอบครัว และในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมที่ส่งผลให้แต่ละบุคคลมีการออมเพิ่มขึ้น พบว่าปัจจัยด้านผลตอบแทนมีผลต่อการออม

มากที่สุด ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมกับการออมเงินด้านสินทรัพย์และด้านสถาบันการเงิน พบว่า ระดับการศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับการออมในด้านสินทรัพย์ประเภทที่ดิน ที่อยู่อาศัย และประเภททองคำ อัญมณี ในส่วนรายได้มีความสัมพันธ์ต่อการออมทั้งสองด้าน ในส่วนของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับ การออม สถาบันการเงิน ประเภทธนาคารพาณิชย์ และด้านอาชีพจะมีความสัมพันธ์กับการออมด้านสินทรัพย์ในรูปแบบการเก็บไว้กับตัวเอง และรูปแบบทองคำ อัญมณี ด้านสถานภาพในการสมรสจะมีความสัมพันธ์กับการออมทั้งสองด้าน ได้แก่ รูปแบบการออมประเภทเก็บไว้กับตัวเอง รูปแบบทองคำ อัญมณี รูปแบบสลากออมสิน/สลาก ธ.ก.ส และรูปแบบธนาคารพาณิชย์

2.5 พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม [6] การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 327 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประเภทของบุคลากร หน่วยงานที่สังกัด รายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือนส่งผลต่อพฤติกรรมการออม 2) สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประเภทของบุคลากร หน่วยงานที่สังกัด รายได้ต่อเดือนส่งผลต่อการบริหารการเงิน ส่วนเพศ อายุ จำนวนบุตร บุคคลหลักในครอบครัวที่อยู่ในความรับผิดชอบและรายจ่ายต่อเดือนไม่ส่งผลต่อการบริหารการเงิน 3) พฤติกรรม

การออม ได้แก่ อัตราการออม ลักษณะการออม วัตถุประสงค์ในการออม การเลือกรูปแบบการออม ระยะเวลาในการเก็บออม แหล่งข้อมูลในการเก็บออมและการบริหารเงินเพื่อการเกษียณ ส่งผลต่อการบริหารการเงิน ยกเว้นพฤติกรรมการออมด้านแนวโน้มการออมเงินในอนาคตไม่ส่งผลต่อการบริหารการเงิน

2.6 Decision Support Tool for Retirement Planning [7] [8] และ [9] การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจที่จะใช้เป็นแม่แบบสำหรับเจ้าหน้าที่นาวิกโยธิน เพื่อใช้ในการสร้างแผนการเกษียณอายุที่เหมาะสม กระทรวงกลาโหม สหรัฐอเมริกาจะส่งเสริมให้มีการออมเพื่อเกษียณอายุแล้วก็ตาม แต่เหล่านาวิกโยธินทั้งหลายยังไม่ได้มีเครื่องมือช่วยในการกำหนดเป้าหมายว่าต้องมีเงินเก็บเท่าไรจึงจะเพียงพอและควรตัดสินใจเลือกแนวทางการวางแผนแบบใดจึงจะเหมาะสมกับเป้าหมายของตน การวิจัยนี้จึงใช้โปรแกรมเอกเซล (Excel) ประยุกต์เป็นเครื่องมือที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนการเกษียณอายุ ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่นาวิกโยธินของสหรัฐเห็นภาพรวมของพวกเขาเองเพื่อการเกษียณอายุ โดยเครื่องมือนี้มีความสมบัติขั้นพื้นฐานและขั้นสูงช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวแปรทั้งหมดภายในเครื่องมือ เพื่อแสดงเป้าหมายการเกษียณอายุทางการเงินที่เป็นเหมาะสมกับตน เครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจจะช่วยเจ้าหน้าที่นาวิกโยธินที่มีสิทธิ์เลือกระหว่างระบบการเกษียณอายุแบบดั้งเดิมและระบบการเกษียณอายุแบบผสมผสาน โดยช่วยในการทำความเข้าใจแต่ละแผนเกษียณอายุและการคำนวณว่าแผนใดจะให้ประโยชน์ทางการเงินมากขึ้น จากผลการวิจัยพบว่า แม้จะมีการใช้เครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับการวางแผนการเกษียณอายุแทนการใช้เครื่อง

คำนวณการเปรียบเทียบแบบผสมผสานของกระทรวงกลาโหม สหรัฐหรือเครื่องมือเปรียบเทียบการเกษียณอายุของ United Services Automobile Association (USAA) แล้ว หรือมีการสร้างแผนการเกษียณอายุไว้แล้วก็ตาม แต่ยังคงจำเป็นอย่างยิ่งที่ตัวผู้วางแผนเกษียณเอง จะต้องกำหนดเป้าหมายทางการเงินในการเกษียณและสร้างแผนการเกษียณของตนเองให้เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายของตน ต้องมีการตรวจสอบผลประโยชน์อยู่เสมอ [20] และ [26]

2.7 Retirement Planning: Important Factors Influencing A Service Member's Decision to Prepare for Retirement [10] [11] และ [12] การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุปัจจัยทางการเงินและไม่ใช่งานการเงินที่มีความสำคัญต่อการวางแผนการเกษียณอายุ และเพื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจของทหาร เพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินสำหรับการเกษียณอายุ การสำรวจออนไลน์โดยผู้สมัครใจและไม่ระบุชื่อได้รับการพัฒนาเพื่อนำมาใช้กับนักเรียนทหารสหรัฐที่โรงเรียนทหารเรือระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เพื่อระบุพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการออมหรือไม่ออมเพื่อการเกษียณ ในการสำรวจเพื่อการวิจัยนี้ ได้รวมคำถามเกี่ยวกับทรัพยากรทางการเงิน ข้อจำกัดของทรัพยากร และปัจจัยที่ไม่ใช่งานการเงิน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุปัจจัยทางการเงินและไม่ใช่งานการเงิน ที่มีความสำคัญต่อการวางแผนการเกษียณอายุ และเพื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจของทหาร เพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินสำหรับการเกษียณอายุ การสำรวจออนไลน์โดยผู้สมัครใจและไม่ระบุชื่อ ได้รับการพัฒนาเพื่อนำมาใช้กับนักเรียนทหารสหรัฐที่โรงเรียนทหารเรือระดับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เพื่อระบุพฤติกรรมที่มี

อิทธิพลต่อการตัดสินใจในการออมหรือไม่ออมเพื่อการเกษียณ ในการสำรวจเพื่อการวิจัยนี้ ได้รวมคำถามเกี่ยวกับ ทรัพยากรทางการเงิน ข้อจำกัดของทรัพยากร และปัจจัยที่ไม่ใช่ทางการเงิน [24] และ [27]

3. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง ทำการตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงตามความเป็นจริงดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นดังนี้

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ จำนวนประชากรในภาคกลางที่เป็นลูกจ้างขึ้นทะเบียนประกันสังคม มีจำนวนทั้งสิ้น 2,540,672 คน (สำนักงานประกันสังคม, 2562)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane [13] ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

3.1.3 การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยใช้ตัวแปรด้านเพศเป็นตัวแบ่งหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยจะต้องเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างเพศชาย จำนวน 189 คน และจากกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง จำนวน 211 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสร้างเครื่องมือที่ใช้งานวิจัย ดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง ด้านรูปแบบการออมเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน และด้านทัศนคติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert [13]

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended)

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 8 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย

3.2.2.2 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเอกสาร บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางนำมาสร้างข้อคำถาม (Item) ของแบบสอบถาม

3.2.2.3 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย

3.2.2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.2.2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ต้องการศึกษาในภาคกลาง จำนวน 30 ชุด

3.2.2.6 คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับร่าง ภายหลังการนำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็น

3.2.2.7 แบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จะคำนวณค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ปรากฏผลได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.808 – 1.388 ในส่วนของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏผลได้ค่า 0.887

3.2.3.8 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผลจากการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษครั้งนี้มีทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชากรในภาคกลาง ในการตอบแบบสอบถาม

3.3.2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และแจกจ่ายไปยังประชากรที่เป็นผู้ประกันตนในภาคกลาง

3.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บได้มาแปรข้อมูลเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกลงในโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับ 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การคำนวณหาข้อมูล สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นร้อยละ (Percentage)

3.4.2 การคำนวณหาข้อมูลการให้ความสำคัญต่อแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

3.4.3 การคำนวณหาข้อมูลการให้ความสำคัญต่อแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยแบบจำแนกสองทาง (Compare Means) ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4.4 การเปรียบเทียบข้อมูลการให้ความสำคัญต่อแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพ

สมรส ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test สำหรับสถานภาพด้านเพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่มสำหรับตัวแปรอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้ Scheffe Analysis ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4.5 การคำนวณหาข้อมูลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง แบบสอบถามตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

4. ผลของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง สรุปผลดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มีระดับความคิดเห็นต่อความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการออมเงินและด้านทัศนคติการออมเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้ทางการเงิน อยู่ในระดับน้อย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญของแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง โดยภาพรวม

แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
โดยภาพรวม	3.93	0.56	มาก
ด้านรูปแบบการออมเงิน	2.33	0.66	น้อย
1. ออมเงินโดยฝากสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์	3.17	1.17	ปานกลาง
2. ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน	2.10	1.10	น้อย
3. ออมเงินในอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร เป็นต้น	2.48	1.28	น้อย
4. ออมเงินในสังหาริมทรัพย์ เช่น ทองคำ อัญมณี เป็นต้น	2.16	1.07	น้อย
5. ออมเงินโดยการซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต	2.60	1.08	ปานกลาง
6. ออมเงินโดยการเล่นแชร์	1.51	0.91	น้อย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ของประชากรในภาคกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ด้านความรู้ทางการเงิน	3.30	0.69	ปานกลาง
7. จัดทำบันทึกรายรับ - รายจ่าย	2.61	1.13	ปานกลาง
8. วางแผนการใช้เงินอย่างรอบคอบ	3.40	0.98	ปานกลาง
9. พิจารณาเลือกแหล่งออมเงินที่มีความมั่นคง	3.76	1.01	มาก
10. รับทราบข้อมูลการออมเงินจากสื่ออินเทอร์เน็ต	3.27	1.08	ปานกลาง
11. ตัดสินใจเลือกแหล่งออมเงินที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด	3.59	1.11	มาก
12. จัดการหนี้สินอย่างเหมาะสม	3.72	0.99	มาก
13. เปรียบเทียบการคุ้มค่าของผลตอบแทนที่ได้จากการออมเงิน	3.71	1.01	มาก
14. พิจารณาเลือกแหล่งออมเงินจากการวิเคราะห์ข้อมูลของโบรกเกอร์	2.39	1.17	ปานกลาง
ด้านทัศนคติการออมเงิน	3.03	0.70	ปานกลาง
15. รายได้ของท่านในแต่ละเดือนเพียงพอต่อการออมเงิน	3.08	0.93	ปานกลาง
16. ได้รับสิทธิประโยชน์จากการออมเงิน เช่น ตรวจสุขภาพฟรี เป็นต้น	2.24	1.08	น้อย
17. ได้รับหลักประกันชีวิตในอนาคต	3.04	1.04	ปานกลาง
18. ความไม่แน่นอนของสถานะเศรษฐกิจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงิน	3.64	1.11	มาก
19. ได้รับผลตอบแทนในเวลารวดเร็ว	3.02	1.04	ปานกลาง
20. ได้รับผลตอบแทนในการออมเงินสูง	3.20	1.09	ปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลโดยภาพรวม พบว่า วุฒิการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ อายุ สถานภาพสมรส และ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการให้ความสำคัญต่อแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ

แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ของประชากรในภาคกลาง	t-Value	P-Value
โดยภาพรวม	1.164	0.245
ด้านรูปแบบการออมเงิน	0.556	0.579
1. ออมเงินโดยฝากสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์	1.291	0.197
2. ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน	0.668	0.505
3. ออมเงินในอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร เป็นต้น	2.703	0.007*
4. ออมเงินในอสังหาริมทรัพย์ เช่น ทองคำ อัญมณี เป็นต้น	0.351	0.726
5. ออมเงินโดยการซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต	0.733	0.464
6. ออมเงินโดยการเล่นแชร์	2.438	0.015*
ด้านความรู้ทางการเงิน	1.708	0.088
7. จัดทำบันทึกรายรับ – รายจ่าย	0.336	0.737
8. วางแผนการใช้เงินอย่างรอบคอบ	0.318	0.751
9. พิจารณาเลือกแหล่งออมเงินที่มีความมั่นคง	1.694	0.091
10. รับทราบข้อมูลการออมเงินจากสื่ออินเทอร์เน็ต	0.328	0.743
11. ตัดสินใจเลือกแหล่งออมเงินที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด	2.668	0.008*
12. จัดการหนี้สินอย่างเหมาะสม	1.972	0.049*
13. เปรียบเทียบการคุ้มค่าของผลตอบแทนที่ได้จากการออมเงิน	2.317	0.021*
14. พิจารณาเลือกแหล่งออมเงินจากการวิเคราะห์ข้อมูลของโบรกเกอร์	0.494	0.621
ด้านทัศนคติการออมเงิน	1.407	0.160
15. รายได้ของท่านในแต่ละเดือนเพียงพอต่อการออมเงิน	2.828	0.005*
16. ได้รับสิทธิประโยชน์จากการออมเงิน เช่น ตรวจสอบสภาพฟรี เป็นต้น	0.562	0.574
17. ได้รับหลักประกันชีวิตในอนาคต	0.439	0.661
18. ความไม่แน่นอนของสถานะเศรษฐกิจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงิน	2.710	0.007*
19. ได้รับผลตอบแทนในเวลารวดเร็ว	1.038	0.300
20. ได้รับผลตอบแทนในการออมเงินสูง	0.658	0.570

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. การอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง ทำให้ทราบข้อเท็จจริงซึ่งสามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 กลุ่มตัวอย่างประชากรในภาคกลาง เพศชายและเพศหญิงมีระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันคืออยู่ในระดับปานกลางซึ่งแสดงให้เห็นว่าเพศไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุการทำงาน of ประชากรในภาคกลาง สอดคล้องกับ [14] [21] [22] และ [23] ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่พญา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่างประชากรในภาคกลาง อายุต่ำกว่า 30 ปี 30-40 ปี 41-50 ปี และ 51 ปี ขึ้นไป มีระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันคืออยู่ในระดับปานกลางซึ่งแสดงให้เห็นว่าอายุไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน of ประชากรในภาคกลาง

5.2.3 กลุ่มตัวอย่างประชากรในภาคกลาง สถานภาพโสด สมรส หม้าย หย่าร้าง/แยกกันอยู่ มีระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันคืออยู่ในระดับปานกลางซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมแล้วสถานภาพสมรสไม่ส่งผลกระทบต่อระดับความสำคัญ of แนว

ทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน of ประชากรในภาคกลาง สอดคล้องกับ [15] และ [25] ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรสต่างกันมีการเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน ประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทัศนคติการออมเงินมีระดับความสำคัญที่แตกต่างกันส่วนใหญ่มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานภาพสมรสส่งผลกระทบต่อระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน of ประชากรในภาคกลาง ด้านทัศนคติการออมเงินโดยที่สถานภาพสมรสมีระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน of ประชากรในด้านทัศนคติการออมเงินมากกว่าสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่

5.2.4 กลุ่มตัวอย่างประชากรในภาคกลาง วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกมีระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมแล้ววุฒิการศึกษาส่งผลกระทบต่อระดับความสำคัญ of แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน of ประชากรในภาคกลาง ประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านรูปแบบการออมเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน และด้านทัศนคติการออมเงิน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าวุฒิ การศึกษาของประชากรในภาคกลางมีผลต่อ ระดับความสำคัญของแนวทางการออมเงินเพื่อ เตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ของ ประชากรในภาคกลางในทุกด้าน โดยที่วุฒิ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับ ความสำคัญของแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียม ความพร้อมในการเกษียณอายุการทำงานน้อยกว่าวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ในทุกด้าน สอดคล้องกับ [16] [17] [18] และ [19] ระบุว่า การมีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในเรื่องทางการเงินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน เพราะหากเรามีความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน เราสามารถนำ ความรู้นั้นมาใช้ได้ทั้งในการทำงาน โดยผู้ที่มีความรู้ก็จะมีตำแหน่งหน้าที่การงานและรายได้ ต่อเดือนที่สูงกว่า และยังสามารถนำมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวันในการวางแผนทางการเงิน การวางแผนการใช้จ่าย การวางแผนการออม และการลงทุน และนำความรู้ที่มีนั้นมาช่วยในการวิเคราะห์ว่าสิ่งไหนที่ควรหรือไม่ควรที่จะ ลงทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้รับ ผลตอบแทนในเวลาที่รวดเร็ว ซึ่งหากสามารถทำ ตามแผนการที่เตรียมวางไว้สำหรับการออมและ การลงทุนได้สำเร็จ ก็จะมีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ได้ ในยามเกษียณ หรือก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าของเงิน หรือทรัพย์สินที่มีอยู่ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มี การศึกษาระดับปริญญาตรี จะมีระดับการออม เงินมากกว่าผู้ที่มีการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญา ตรี เนื่องจากคนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้นชีวิตการ ทำงานและสร้างฐานะ อย่างไรก็ตาม เมื่อระดับ การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นกว่าระดับ ปริญญาตรี ระดับการออมเงินก็จะยิ่งสูงขึ้น

5.2.5 กลุ่มตัวอย่างประชากรในภาคกลาง จำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-2 คน 3-4 คน 5-6 คน และมากกว่า 6 คน มีระดับความสำคัญของ แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมใน การเกษียณอายุการทำงานโดยภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า จำนวน สมาชิกในครอบครัว ไม่ส่งผลต่อระดับ ความสำคัญของแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียม ความพร้อมในการเกษียณอายุการทำงานของ ประชากรในภาคกลาง

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการออมเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงาน ของประชากรในภาคกลาง ผู้วิจัยขอเสนอแนะ แนวทางที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.1.1 นอกจากนโยบายแล้วสิ่งที่สำคัญ สำหรับภาครัฐคือการออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาต่างๆ เพื่อให้การออมสำเร็จ ผลเป็นรูปธรรม การที่ประเทศไทยเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุแล้วแต่ยังไม่มีกฎหมายที่จะบังคับใช้ให้ เกิดการออมอย่างจริงจังนั้นสะท้อนให้เห็นถึง ปัญหาอย่างชัดเจนว่าประเทศเราขาดวิสัยทัศน์ ในเรื่องนี้ เพราะการออมเป็นสิ่งที่ต้องอาศัย ความรู้ วินัย และใช้เวลา อีกทั้งการออมใน ประเทศเรายังเป็นการออมในภาคสมัครใจ เท่านั้นอีกด้วย ทั้งที่จริงแล้วควรเป็นการออม ภาคบังคับและสมัครใจแบบมีน้อยก็ออม น้อย มีมากก็ออมมาก

6.1.2 จากผลการวิจัย ผู้ที่มีการศึกษา ระดับปริญญาเอก จะมีทัศนคติด้านการออมเงิน มากกว่า ผู้ที่มีการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ปริญญาตรี ปริญญาโท ซึ่งในสถาบันการศึกษาควรจะมีการนำเรื่องแนวทางการออมเงิน เข้าไปไว้ในหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ในเรื่องของความรู้ทางด้านการออมเงิน รูปแบบการออมเงินในรูปแบบต่างๆ และมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการออมเงิน เพื่อจะได้นำไปใช้ในอนาคต และเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติได้อีกด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษา แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง เพื่อให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการวิจัย ดังนี้

6.2.1 ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น โดยไม่ได้มองเฉพาะกลุ่มของประชากรที่เป็นลูกจ้างที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคมอย่างเดียว ควรเพิ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น พ่อค้า แม่ค้า ข้าราชการ ธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร เป็นต้น

6.2.2 ควรศึกษาด้านนโยบาย ว่าหน่วยงานภาครัฐและเอกชนแต่ละแห่งนั้นมีแนวทางส่งเสริมการออมให้บุคลากรของตนเองอย่างไร แนวทางการออมแบบใดที่เหมาะสมกับองค์กรของแต่ละแห่ง เพราะมีช่องทางการออมที่หลากหลาย

6.2.3 ไม่ควรมุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมและแนวทางการออมในประเทศแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรที่จะศึกษาแนวโน้มของแนวทางการออมในต่างประเทศด้วย เพราะปัญหาเรื่องสังคมผู้สูงอายุเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดความกดดันเรื่องระบบบำนาญในทุกๆประเทศทั่วโลก แม้ในประเทศที่มีการระบบบำนาญที่ดีที่สุดอย่าง เนเธอร์แลนด์หรือไอร์แลนด์อย่างญี่ปุ่น ต่างก็ต้องมี

การปรับเปลี่ยนนโยบายเดิมที่ใช้มาหลายสิบปี เพื่อรับมือกับภาวะสังคมสูงอายุ ในขณะที่โครงสร้างสังคมของประเทศไทยก็กลายเป็นโครงสร้างสังคมผู้สูงอายุไปแล้ว กลับยังไม่ได้เริ่มการกำหนดการออมของประชากรในประเทศให้เป็นรูปธรรม

7. รายการอ้างอิง

- [1] สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2562). [ออนไลน์]. สำนักงานสถิติภาคกลาง [สืบค้นวันที่ 7 กรกฎาคม 2562]. จาก <http://nso.go.th/>
- [2] แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี
- [3] แนวทางการออมเงินของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หรือ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร. [ออนไลน์]. [สืบค้นวันที่ 21 กรกฎาคม 2562]. จาก <https://moneyhub.in.th/article/king-rama-9-speech-about-saving-money>
- [4] ประจักษ์ เกล่าคนดี. (2558). การศึกษาพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา : พนักงานบริษัทฟู้ดโปรดเจ็ค (สยาม) จำกัด และพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- [5] ศิริมา วิทยา. (2558). พฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของลูกค้ายานยนต์เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- [6] อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล. (2558). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [7] Brandon, P. C. (2018). Decision Support Tool for Retirement Planning. Master's Thesis. Monterey, California Naval Postgraduate School.
- [8] Chan, C. P.-C. (2016). Retirement Planing, Transition and Life Satisfaction: A Study of Younger Male Retirees in Hong Kong. Ph.D. Dissertation, The Education University of Hong Kong.
- [9] Chungwen, H. (2012). Women's Retirement Income Satisfaction and Saving Behaviors. Ph.D. Dissertation, (Apparel, Housing, and Resource Management), Faculty of the Virginia Polytechnic Institute and State University.
- [10] Dan, A. A. (2004). What are People Doing to Prepare for Retirement? Structural, Personal, Work, and Family Predictors of Planning. Ph.D. Dissertation, (Sociology), Case Western Reserve University.
- [11] Derek, R. J. M. (2016). Three Essays on the Behavioural Economics of Saving for Retirement. Ph.D. Dissertation, (Economics). Department of Economics, University of Toronto.
- [12] Gregg, L. (2017). What is Retirement in the 21st Century? Ph.D. Dissertation, Weatherhead School of Management Case Western Reserve University.
- [13] ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. (2563). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญบิสสิเนสอาร์แอนด์ดี.
- [14] นเรศ หนองใหญ่. (2560). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [15] สุวิทย์ ขจรกล้า, นันทวัน อินทชาติ และ เอกลักษณ์ นัถฤทธิ์. (2559). การศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่วันเกษียณของพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี. 1-10.

- [16] ณภัชศา ธาราชีวิน. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [17] ชารวี บุตรบำรุง. (2555). รายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่วัยสูงอายุของประชาชนอายุระหว่าง 30-40 ปี ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- [18] วันชัย แก้วสุมาลี. (2552). ความเชื่อทัศนคติ และพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานของคนทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [19] สุพัตรา สมวงศ์ และบังอร สวัสดิ์สุข. (2560). ศึกษาการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของลูกค้าธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน). การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1 “สร้างเสริมสหวิทยาการผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าวอย่างมั่นใจเข้าสู่ AC”. 767-779.
- [20] James S. Duesenberry. (1949). Income, saving, and the theory of consumer behavior. Cambridge: Harvard University Press.
- [21] Jimmie, S. T. and Matthew, R. S. (2017). Retirement Planning: Important Factors Influencing a Service Member's Decision to Prepare for Retirement. MBA Professional Report. Naval Postgraduate School, Monterey, California.
- [22] Julia, K. (2011). Effect of Business Education and Personality on Retirement Saving. Master's Thesis. (Finance) Department of Finance School of Economics Aalto University.
- [23] Karen, J. B. (2009). Young People and Retirement: Saving for the Future. Ph.D. Dissertation, School of Social Sciences Faculty of Law, Arts & Social Sciences University of Southampton.
- [24] Keynes, John Maynard (1936). The General Theory of Employment, Interest and Money. London: Macmillan (reprinted 2007).
- [25] Moorthy, M. K., Chelliah, T. M., Sien, C. S., Leong, L. C., Kai, N. Z., Rhu, W. C., and Teng, W. Y. (2012). A study on the Retirement Planning Behaviour of Working Individuals in Malaysia. International Journal of Academic Research in Economics and Management Science. vol. 1 No. 2: 54-72.

- [26] Pan, W.-T. (2016). The Impact of Mandatory Savings on Life Cycle Consumption and Portfolio Choice. Ph.D. Dissertation, (Finance Discipline Group). UTS Business School, University of Technology Sydney.
- [27] Maslow, A. H. (1954). Motivation and personality. New York: Harper and Row. p. 92.